

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 60 Lel
Félévre . . . 30
Negyedévre . . . 15
Egyes szám ára 1-50 L.
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DÉVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a
lap szellemi részét illető min-
den közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Déva, Regina Maria-u. 12.,
hová az előfizetések és hír-
detések küldendők.

Felolós szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Megértés.

Írta: Kosztolánszky István.

Az örvény szélén haladó emberiség fülébe egy szót kiáltottak: a Megértést; mely hatalmas hangjával arra van hivatva, hogy az egész világot reményre ébressze s amely — mint a fuldoklóba a szalmaszál — hitet, kitartást szuggeráljon a lelkekbe.

Ez a szó az emberiség ajakát már régen cserepessé perzselte, annyira forró, izzó volt a vágy, mely azt számtalanszor kimondotta, de — süket fülekre talált. S most azok kiáltják világgá, akik arról eddig hallani se akartak, de kik végre belátták, hogy: megértés nélkül nincsen élet. Őszinte-e? nem-e ez a felkiáltás? ma még bizonytalan. Bizonyos csak az, hogy e szónak az életben való lelkiismeretes alkalmazása nélkül emberi életet el se lehet képzelni. Az életben való eredményes alkalmazásra pedig olyan előfeltételt kíván meg, mely a jognak, az igazságnak, az erkölcsnek a materiális érdekel való érintkezése alkalmával: az anyagilag érdekelték legmesszebbmenő engedékenységén alapszik. Mert nyilvánvaló, hogy a mai történelmi események rugóját az anyagi érdek jelenségeinek körében kell keresnünk. S hogy ez így van, eléggé igazolják a megbeszélések, tárgyalások és konferenciák áradatának eredménytelenségei.

Az aranyra, a vagyoni mindig éhes Moloch az irigység és kapzsiság páncélját öltve magára, megrendítő egykedvűséggel sújtott le azokra, kik éppen csak abban véltek, hogy — embernek nevezik őket. Az irigység és kapzsiság pedig nem pihen, tetteit nem mérlegeli, csak azoknak eredményét, hogy t. i. mennyi gyűlt már egybe. S most, midőn győzedelmét örömtől élvezhetné, mély döbbenettel kell megállapítania, hogy tulajdonképpen ő is áldozat: a megnemértés és lelkiismeretlenségnek áldozata.

Ó, mélységesen mély értelme van e szónak: Megértés. És egész embernek kell lennie annak, aki utjára lép. Mert utja a jog, az igazság, az erkölcs, százados tradíciók tiszteletbentartása s az emberiség boldogulásának lehetőségei közt vezet tova, hol Skylla és Charybdis: a pénzvágy és kapzsiság örökös elnyeléssel fenyegeti azokat, kik lelkiismeretük szavára hallgatva, az emberiség javára készek lemondani mindarról, melynek birlata súlyos vádként nehezedik lelkületükre.

S ennek az egész embernek a hangja már ércesen száll tova. De hogy milyen mértékben és hol talál viszhangra, az ma még kétséges; jóllehet, a megértés szükségességét hangoztatja az egész emberiség. Mert a megértés mindenképp az anyagilag érdekelték legmesszebbmenő engedékenységét kívánja meg. Már pedig jól tudjuk, hogy a világháború befejezése után mindenik hatalom megkárosítottnak mondja magát. S nemcsak a legyőzöttek, hanem a győztesek is. Ilyen körülmények között pedig olyan egyezkedési alapot létesíteni, amelynél fogva Európa hadviselt államai nyugodtan s reménykedve ülhetnének a zöld asztalhoz, a legjobb teendők közé kell, hogy tartozzék, de

KEDVES OLVASÓ!

1923. évi április hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra. S amidőn továbbra is a nagyközönség szíves pártfogását kérjük, nem tartjuk szerénytelenségnek rámutatni azon nehézségekre, melyek manapság a vidéki magyar sajtóra nehezdednek. A nagyközönség nagyon jól tudja, hogy eddig is ugyiszólván áldozatkészségből tudtuk csak lapunkat fenn tartani, mert a mai drágasági és egyéb viszonyok tetemesen megrágták a lap előállításí árát s a szerkesztőségre is óriási energiát kívánó munkát rónak. Szükségtelen azonban felhoznunk azt, hogy e nagy munkát örömmel vállaltuk magyar közönségünk érdekében. Vállaltuk és továbbra is akarjuk vállalni. E nagy munka elvégzésére azonban a nagyközönség részvétele nélkül nincsen elég erőnk. De ha tudjuk, hogy minden magyar ember, aki velünk érez és velünk gondolkodik, a hátunk megett áll, megkészsereződik az energiánk s a kisebbségi sorsban is széppé varázsolhatjuk magyar véreink életét.

Nem kell tehát tovább fejtegetnünk, hogy

egy olyan régi magyar lapra, mint a „Déva és Vidéke” Hunyadvármegye magyar közönségének mindig szüksége lesz. És hisszük is, hogy minden magyar ember szívesen áldoz egy pár leit, hogy régi múlttal dicsekedő, kedvenc ujságját továbbra is olvashassa.

Fölkérjük hátralékos előfizetőinket, hogy a lap előfizetési árát mielőbb beküldeni szíveskedjenek. Azokat pedig, akikhez saját otthonukban most először kopogtatunk be, nagyon kérjük, ne utasítsanak vissza, vetkőzzék le a hideg közönyt magukról s szívük egész melegével siessenek a dévai magyar sajtó támogatására. Mindenkinek önmagáért van szüksége e lapra, mely tárgyi-lagos megállapításaival mindenkor a magyar-ság érdekét szolgálta.

Előfizetési áraink a következők:

Egész évre . . . 60 lei. Negyedévre . . . 15 lei.
Félévre . . . 30 lei. Egyes szám ára 1-50.

A „DÉVA ÉS VIDÉKE”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

egyszersmind a legnehezebb próbálkozások egyike is.

Hangzatos kijelentésekben, utmegjelölésekben eddig se szenvedtünk hiányt, de mikor azoknak tettekkel való alkalmazásáról volt szó, olyan chaosz keletkezett, hogy mindegyik fél sietve vonta be vitorláit. Hiányzott ugyanis az őszinteség ereje, mely magához tudta volna ölelni a tárgyalni, egyezkedni óhajtó feleket.

A megértéshez elsősorban is őszinteség kell. Komoly, férfias őszinteség ahhoz, hogy tettünk-ből minden körülmények között a jog és az igazság szelleme hasson reánk; melyből kiérzik a tiszta lelkiismeret becsületes és nem köntörfalazó igyekezete arra nézve, hogy minden szava, minden igyekezete mindannyinak közös érdekében történik.

S ha tekintetbe vesszük, hogy minden hadviselő állam megkárosítottnak érzi magát, ezek mindegyikének feltétlenül tudatára kell ébrednie annak, hogy hangzatos frázisokkal, szólalomokkal a betegséget meggyógyítani nem lehet s hogy meg kell valamit kockáztatni, melynek lényege csak a becsületes és minden mellékérdektől eltekintő közös megújulásra való törekvés lehet.

Már öt éve, hogy egyezkedünk, tárgyalunk, konferenciázunk s az eredmény? . . . Még kuszáltabb helyzetek. S mi az oka ennek? . . . Az őszinteség hiánya. Mert ha valaki csak azért dob valamely jelszót a tömegbe, hogy annak hatását aztán országról-országra figyelje, puhatolja, hogy kiket is tudott megtéveszteni s hogy kikkel lehetne társulni, hogy kettőzött erővel annál hathatósabban lehessen a gyöngébbek ellen eljárni: kegyetlenséget követ el nemcsak mások, hanem magamagával szemben is. Mert ami a háborúban bevált: megtévesztéssel ma már nem érünk célt, sőt! . . . örökös pokollá tesszük mindannyiunk életét. Ebből pedig, azt hiszem, mindannyian eléggé kivettük a részünket.

Az emberiség célja nem lehet az, hogy vég nélküli szenvedésekre rendezze be életét, hanem az, hogy szenvedéseit minden föle telhető tudásával, igyekezetével mielőbb a lehető legjobbra változtassa át. S mindez csak attól függ, van-e benne annyi jóakarát, annyi őszinteség, hogy bár a kezdet legelején ne tűnjék ki az, hogy őt az érdek vezette csak, midőn a megértést talán a lehangosabban sürgette.

Megdöbbenően szomorú jellemvonása az embernek, hogy inkább küzdve nyomorog, de minden erejével azon van, hogy társának boldogulását megakadályozza. Pedig mi volna könnyebb és célszerűbb, mint az, hogy annak segédkezet nyujtva, mindkettőjük helyzetén javítsanak. De ez már valamivel több emberieséget, bizonyosfoku lelkiéletet élt embert kíván meg. Emberieség? rokonérzés? jóindulat? lelkiélet? . . . Beh messze vannak ezek a mai kor emberétől! Csak az Én-nek minél előbbre való tolása okoz neki némi gondot; a többi? . . . Csak utjában áll.

Bizony, egész embernek kell annak lennie, aki a Megértés utjára lép. Fegyvere, segítőeszköze: a jó lelkiismeret, a megingathatatlan elhatározás a bajon segíteni, az önérdéket kikapcsolni programjából s csak arra vigyázni, hogy az a többiekével egyforma elbánásban részesüljön; az őszinteség, a jog és igazság szem előtt való tartása, a jóindulat s a részvét, ezeket kell utjára magával vinnie, különben csörgősipkás bohóccá törpül s milliók átka fogja kísérni kegyetlen játékát; azon milliókét, kik a világégésben csak azért szenvedtek és annak befejezése után csak azért lettek élőhalott emberroncok, mert önhibájukon kívül embernek kellett, hogy szülessenek; kiknek minden hibájuk, vétük, bűnük abban összpontosul, hogy hazájukat szerették és szeretik ma is, s hogy csak engedelmeskedni tudtak.

Ezért pedig embermilliók nem szenvedhetnek.

Ez nem bűn; ez erény, mely jutalmat, elismerést érdemel.

Nem a bibliai idöket éljük, hogy égi manával tápláljanak bennünket. Megtévészhetetlen, erős kezekre van szükségünk, melyek Európa sorsának gyepölőjét erősen tartva, végre olyan ultra terelje, ahol a jog, igazság, testvéri szeretet, őszinteség és jóindulat verőfényében újból emberekké születünk.

Adja Isten, hogy minél előbb úgy legyen!

Táray Ferenc dévai művészestélye.

Táray Ferenc, a kolozsvári színház művésze f. hó 10-én, kedden Déván a városi színházban művészestélyt tartott. A közönség szép számmal jelent meg, azt remélve, hogy egy igazán művészi művészi estélyben lesz része. Csalódottan állapítjuk meg azonban, hogy az estély a dévai igényeket egyáltalán nem elégítette ki, bár tagadhatatlan, hogy egy-egy számuk igazán elsőrangú és művészi volt.

Legelső sorban kell megemlékeznünk Táray Ferencről, aki egymagában minden szerepében a legjobbat adta. Minden szaván megérezett a tehetséges művész kidolgozott játéka. Első ízben két verset szavalt el, mindkét versnek kidomborítva szépségeit. A költeményeket olyan átérzéssel interpretálta, hogy valósággal magával ragadta a hallgatóságot. A Tavasz ébredésénél szintén nagyszerű volt. A közönségnek azonban legjobban tetszett „A rab” szerepében, mivel e szerep volt ezen az estén a legjobb terrenum Táray tehetségének Déván való megmutatásához. Valóságos tragédiái tisztulást idézett elő a lelkekben a legkisebb árnyalatig hűséges alakításával. Játékát mindannyiszor zugó tapssal honorálta a közönség.

A két táncos: Gita Otília és Orest szintén nagyban nozzájárult az est művészi színvonalának emeléséhez. Klasszikus táncok csodálatos töltötték el a közönséget. Sok és megérdemelt tapsot arattak. Elmondhatjuk, hogy a közönség ezen az estén csak megérdemelt esetben tapsolt. A kiváló táncosok két-két táncot lejtettek a közönség igazi gyönyörűségére. A tánc lényegét fejlett technikájukkal mindenütt precizen domborították ki, hajlékonyságukkal sokszor bámulatba ejtve a közönséget. A Tavasz ébredésében is jól megállták a helyüket s utolsó közös táncukkal is csak addigi sikereiket gazdagították.

Halmi szavatai és Salgó kupléja, ugyszintén szavata nem ütötte meg a kívánt mértéket. Mindkettőnél az orgánus az, ami a hatást lerontotta, bár nagy megütközést és depressziót keltett Halminál a szöveg nemudása is.

Guncser Nándor három dalt énekelt gitáris kísérettel igen szépen. De igazi sikere rajzai volt, mellyel a közönség osztatlan elismerését és csodálatát nyerte el. Jóllehet az aktuális humoros rajzok helyett az örök aktuális (s így valójában nem aktuális) női rajzolta bámulatos művészi rutinnal. Tehetségét és képességeit, ugyszintén tudását és ötletességét koncepcióban és kivitelben nem lehet tagadni és elismerés érte mitőlünk is. De meg kell jegyeznünk, hogy a 28-as izű rajzok a közönség egy részének nem tetszettek.

A gazdag műsor művészestély 11 után ért véget.

Bucsuzkodás a városok önkormányzatától.

Ismét bucsuzunk. Bucsuzásunkba nem ve- gyül könny és fájdalom, mert az elfásultság szívünkre rakódott rétegén a könny, a lélek szomorúsága már nem tud áttörni.

Nemcsak mi, magyarok, hanem *mi, erdélyiek* bucsuzunk mostan. Nemcsak nekünk, magyaroknak, hanem románoknak, szászoknak, mindenkinek egyformán fájdalmas ez a bucsuzkodás. Az erdélyi városi autonómiának az a megmaradt csekély része is, ami eddig még meg volt, a központ karjaiba fut össze és mindent elnyel a nagy, a nagy centralizáció.

Nem lesz többé önkormányzat. S kétséges dolog, hogy messziről jött emberekben lesz-e annyi ambíció és energia, hogy a városokat föntartsák és fejlődésüket elősegítsék? Vagy, ha lesz, nem fogja-e felemelni szavát a központ, mondván, hogy nincsen pénz erre a dologra? Es ti szegény kis városok fogtok-e egyáltalán olyan tehetséges embereket találni, jobban mondva fog-e jüni nek-ek olyan tehetséges ember, aki csináljon is érietek valamit? Nem fogja-e vajjon elnyelni az összes tehetségeket, az összes érdemes munkásokat a központ? Nem fogja-e őket a központ magasabb működési körbe áthelyezni?

Eddig ha valami új és szép dolgot akartatok véghezvinni, összeálltatok és kivettétek árányosan az adót minden polgártársatokra. A város, a ti városotok érdekében minden terhet vállaltatok. Kérdés, a nagy központ szükségesnek látja-e azt, ami nektek kell? S ha kell is, nem fog vajjon későn érkezni a meghatalmazás, a kiutalás, a sajátunkkal való törődés megengedése?

És lesznek-e városukhoz minden körülmények között ragaszkodó pátrióták? Fiatal emberek, akik izmos tehetségük minden munkáját a szeretettel szülővárosnak ajándékozzák? Lesznek-e vajjon olyanok, akik szeretni fogják görbe utcáidat, piszkos házaidat? Vajjon nemcsak átutazóknak türelmetlen és ideges szállója leszel?

Kérdések, melyek kérdések maradnak s mi csak nyitott szemmel meredünk rájuk, anélkül, hogy megoldásukat várnók.

* * *

A városok adószedési joga 1923. április 1-től a kormány rendelete szerint megszűnt s ezáltal az önkormányzat utolsó maradványa is megsemmisült.

Kiskereskedők és munkaadó kisiparosok adózása.

Az új adótvény értelmében a kereskedelmi és ipari vállalkozásokból származó jövedelmet minden községben, a hely színén, egy bizottság állapítja meg, melyben az adózóknak is egy képviselőjük van. Ezt kis- és nagyközségekben a járásbíró sorsolja ki, egy 20 — értelmes és irástudó — adózt tartalmazó névjegyzékből; városokban pedig a törvényszék elnöke sorsolja ki, szintén egy 20 kereskedőt tartalmazó névjegyzékből, amelyet a kereskedelmi és iparkamara mutat ki.

A bizottság a rendelkezésére álló adatok alapján becsüli meg a jövedelmet, tekintettel arra, hogy a kiskereskedők és kisiparosok nincsenek könyvvizetésre kötelezve.

A kereskedésből vagy iparból huzott jövedelem alatt azon összeg értendő, mely megmarad az összes költségek levonása után. Ilyen költségek: a beigazolt üzlethelyiség bére, tulajdonosnál a bizottság által megállapított bérleti érték, a kölcsönítke évi kamatja, a személyzet fizetése és eltartása és egyéb üzleti kiadások.

A tiszta jövedelem után a kiskereskedő 10% adóval, a munkaadó iparos pedig 8% adóval lesz megadóva.

Adóleszállítás két esetben lehetséges:

1. Ha a jövedelem nem haladja meg az évi 3000 lei összeget és az adótárgyat képező üzlet az adóköteles főfoglalkozását képezi, az adó 50%-kal, vagyis felére szállítatik le.

Ilyképen a 3000 lei-es jövedelem esetén a kereskedő nem fog 10%-ot — 300 lei adót fizetni és az iparos nem fog 8%-ot — 240 lei adót fizetni, mint a hogy kellene, hanem a kereskedő csak 150 lei-t, az iparos pedig csak 120 lei-t fog fizetni.

2. A családi terhek miatti adóleszállítás, mely annál nagyobb, minél nagyobb az eltartott családtagok (feleség, gyermekek, apa, anya, hajadon nővér stb.) száma — Ezzélfogva, a fenti példa esetén, ahol láttuk, hogy a keres-

kedő adója 150 lei-re, az iparosé 120 lei-re szállított le — leszállítatik még:

— Ha az adókötelesnek 1—2 eltartott családtagja van — 10%-kal (az eredeti 300, illetve 240 lei után számítva) és ilyenformán a kereskedő adója 120 lei-re, az iparosé 96 lei-re apad.

— Ha 3—4 eltartott családtagja van — 14%-kal és így a kereskedő adója 108 lei-re, az iparosé 87 lei-re apad.

— Ha az eltartott családtagok száma 5—7 volna — 16%-kal, a kereskedő adója 102 lei-re, az iparosé 82 lei-re apadván le.

— Ha az eltartott családtagok száma 8—10 lenne — 18%-kal, lepadván a kereskedő adója 96 lei-re és az iparosé 77 lei-re.

— És végül, ha 10-nél is több családtagot tartana el — 20%-kal, mely után a kereskedő adója 90 lei és az iparosé 72 lei maradna.

A 3000 leinél nagyobb tiszta jövedelmek esetén is történnek adóleszállítások, de csak családi terhek címén és csak 10.000 lei jövedelem összegig — és pedig: 1—2 családtag után 10%, 3—4 családtag után 14%, 5—7 családtag után 16%, 8—10 családtag után 18% és 10 családtagon felül 20%.

A fenti adóleszállítások tulajdonképpen jövedelem leszállításokra vezethetők vissza és ezt szükséges tudni, mert a fent ismertetett módon kivetett adóhoz hozzájön még:

Kereskedőknél: 2% megyei-, 3% községi-, és 1% kereskedelmi és iparkamarai pótdadó, vagyis összesen 6% a leszállított jövedelem után számítva; iparosoknál pedig: 1% megyei-, 3% községi pótdadó, vagyis összesen 4% és a leszállítás ezekre a pótdadókra is alkalmaztatik.

A 3000 lei jövedelemmel bíró kereskedő, illetve iparos példájánál maradvány, összes adójuk lenne:

	Kereskedő:	Iparos:
Ha eltartott családtagja nincs	lei 240.—	lei 180.—
1—2 eltartott családtaggal	„ 192.—	„ 144.—
3—4 „	„ 173.—	„ 10.—
5—7 „	„ 164.—	„ 123.—
8—10 „	„ 154.—	„ 116.—
10-nél több	„ 144.—	„ 108.—

Tisztelettel értesitem az igen tisztelt közönséget, hogy a

tavaszi és nyári angol szövetujdonságok megérkeztek,
valamint kitűnő férfi ruhavásznak többféle színben és mintákban.

73 1—

Minorits Lukács

uriszabó cég Deva, Piața Unirii (Főtér.)

TELEFON 49.

A kiskereskedők és kisiparosok jövedelme egyéb adónak alávetve nincsen; adópótlék csak az évi 75.000 leinél magasabb jövedelmek után jár.

A bizottság munkáját jegyzőkönyvbe foglalja s annak egy példányát a félnek mindjárt a kivételnél kézbesítik. Ha nincs jelen, egy vele együtt lakó családtagnak adatik át, annak el nem fogadása esetén pedig az üzlet airtajára lesz kifüggesztve.

E törvénnyel Erdélyben hatályon kívül helyezett: az általános jövedelmi pótladó, a hadipótlék, a jövedelem- és vagyonadó és a betegápolási pótladó, ugyszintén az egyenesadók alapján járó mindennemű községi és megyei pótladók. Új adó az összjövedelmi adó, mely a jövedelmek főösszege után jár s mellyel az évi 10.000 leit meg nem haladó kisiparosok nem lesznek megterhelve.

Összjövedelmi adóval az lesz megróva, akinek üzleti vagy ipari jövedelmén kívül más (pld. házból, kölcsönadott pénzből stb.) jövedelme is van s évi jövedelme a 10.000 leit meghaladja. Ez az adó 10.000 leinél 1%-kal kezdődik s az évi 60.000 lei összjövedelemnél eléri a 20%-ot.

Elégedetlenség esetén a fellebezés a kivétési jegyzőkönyv átvételétől számított 20 napon belül írásban nyújtandók be a pénzügyigazgatásnál vagy azon községeknél, ahol fellebezés bizottságok foglalkoznak működni. A fellebezés tárgyalásának napjára a panaszost a bizottság köteles megidézni.

HIREK.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A Hunyadvármegyei Fogadósok és Vendéglősök Ipartársulata folyó hó 20-án a város háza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre tagjai ezúton is meghívja.

— **A dévai evangélikus egyház műsoros estélye.** A helybeli evangélikus egyház — mint már jeleztük — f. évi május hó 5-én műsoros estélyt rendez, melyhez az előkészületek már nagyban folynak. Előadásra kerülnek: Duettdalok a legelőnyösebben ismert Fábini Klára urnő és Fernengel Rudolf urtól Szászvárosról, szóladalok Buchalla Kä he koncerténekesnőől Nagyszébenből és Wallentin Imka kitéző énekesnőtől Boicáról, karénekek az evang. hitközség vegyes és férfikarától, ezek között az egyik román dal, továbbá egy rokokó, egy magyar és egy tiroi tánc több pár által előadva, végül egy mese és egy vigjáték. Tekintettel a rendkívüli változatos műsorra, egy fölülte élvezetes estélyre számíthatunk, melyre már most felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **Egészségügyi statisztika.** Hunyadvármegye főorvosi hivatalának értesítése szerint megyénkben 1923 március havában az alábbi fertőző betegségek fordultak elő: Skarlát: Petrozsény 5, Szászváros 9, Valisora 9, Guradobra 3, Lupény 3 eset. Kanyaró: Lupény 40, Szászváros 1, Vajdabunyad 4, Petrozsény 3, Aninosza 2 eset. Szamárhur: Szászváros 1, Petrozsény 1, Toplica 5, Aninosza 3, Koroiest 3 eset. Diftiriisz: Petrozsény 3, Alsóbarbatényiszkrony 1 eset. Kitézéses tifusz: Petrozsény 1 eset. Skarlátban Szászvároson 1, Valisorán 2, Guradobrán 2, Lupényban 1 halálozás fordult elő, ugyszintén kanyaróban Lupényban hárman haltak meg. Fenti megbetegedéseken kívül nagyobb influenza-járvány Gyaláron volt, ahol 64 megbetegedés közül 54 már meggyógyult s a többi kezelés alatt áll.

A „Catarina” kenyér és tésztagyár Déva megkezdte viszonteladók részére tesztáruinak szállítását.

— **Egyháztanácsi közgyűlés.** A piskii róm. kath. egyháztanács a napokban tartotta évi rendes közgyűlését, melynek során tárgyalás alá került az egyház Tompán levő földjeinek bérbeadása is. Az elhunyt Ferber János helyébe új tagul Zoller Gézát választották meg.

— **A bukaresti Népszínház művészei** folyó hó 11-én Deván, a városi színházban színelőadást tartottak. Ez alkalommal Arnold és Bach német szerzők „Baiat de viață” című szellemes vigjátéka került színre, melyben az összes szereplők valódi lelkesedéssel és művészettel oldották meg feladatukat. A kisszámú közönség lelkes óvációban részesítette a színészeket.

— **Új iparendélyek.** A városi tanács legújabbán a kövekező iparendélyeket adta ki: Tumeli Solumné szül. Hanka Anna és Cunka Mária szül. Zöldi zöldségárúsítás, Schneider Frigyes vegyeskereskedés.

— **Visszafelé, mint a rák.** Ismeretes a kormány ama rendelete, mely a körorvosok számát tetemesen lecsökkentette. E törvénynek Hunyadmegyére is megvan a maga hatása, amennyiben az eddigi 35 egészségügyi kerületből tízet megszüntetett, illetve a megyét 25 egészségügyi körbe osztotta be. Ennek dacára azonban megyénkben csak két körorvost bocsátottak el és pedig a kalánit és a vulkánit, mivel a többi nyolc kerületben az orvoshiány miatt a szolgálat helyettesítéssel lett elvégezve. A helyes megoldás mindenestre az lett volna, ha a nyolc üresedés új orvosokkal töltik be, nehogy még kettőt elbocsássanak. A népnevelés terén az orvos a legfontosabb tényező egyiké s így nagyon csodálkozunk, hogy a kormány ilyen nyilvánvalóan rövidlátó intézkedéseket tesz.

— **A városi erdők ügye.** A város tulajdonát képező 178 hold erdő eladásának jóváhagyása végett dr. Dublesiu György prefektus személyesen járt el a földművelésügyi minisztériumban, amely az eladást jóvá is hagyta. Amennyiben az erdő 20—30 napon belül árverés útján eladhatnák, úgy a befolyó bálnapénzből és az első részletből valószínűleg fedeztetni fog nyerni a Fehér-Kereszt építéséhez még szükséges 1.000.000 lei, ami által az újabb kölcsön feleslegessé válik.

— **A harói komp-ügy.** F. hó 11-én, szerdán reggel a harói komp helyén működő csolnak mintegy 15 átkelővel, az egyik átkelő hibájából, megbillent és hárman vízbe estek. A szerencsés véletlen folytán nem történt egyéb baj a fürdésen kívül, mert, aki nem tudott uszni, azt a társai kimentették. De a haróiaknak egy újabb kellemetlensége volt, mivel a komp csak olykor-olykor működik, mert a folyó közepén a C-ernából jövő homokból egész zátony keletkezett s így a komp nem működhetik. Ezért kénytelenek a személyszállítást csolnakkal megoldani. A haróiak már régen szeretnék a Maroson való átkelés ügyét egyszer már véglegesen rendezni s azt hisszük, ezt a jogukat a hatóságok is látják és respektálják.

— **Fogtechnikusok önálló működése.** A legújabb egészségügyi törvény értelmében csak azok a fogtechnikusok dolgozhatnak önállóan, akik már négy éve önállóan működnek s ezt a törvény megjelenése után három hónapon belül írásban igazolják s ezen kívül bizonyítványuk van egy az állam által is elismert főiskola látogatásáról.

— **Új bérlője van a „Minerva” kávéháznak.** A város tulajdonát képező Minerva (volt inar) kávéházat a polgármester Valla Ioan szászbesi lakosnak adta bérbe öt évre évi 12000 lei bér mellett. Dávid Sámuel régi bérlő 11000 lei évi bért fizetett.

— **A repatriálók ingó vagyona.** A repatriálók ingó vagyonaikat, a prefektus 774/923 sz. rendelete értelmében csakis a pénzügyminisztérium vámvezérgazgatóságának engedélyével szállíthatják el.

— **A dévai államrendőrség közleménye.** F. évi április 17-én d. e. 10 órakor a város háza udvarán árverés útján egy borju fog eladni.

— **Könyvelői kamara megafakítása Deván.** A dévai törvényszék IV. D. 13/923. pres. számú hirdetményében, hivatkozással a 921. évi 3063. számú törvényre, mely szerint a megyei hivatasos könyvelő és könyvszakértői testületek megalkotandók, felhívja az összes érdekeltet, hogy 15 napon belül terjessék be okmányukat megfelelő kéressel, a könyvelői kamarába való felvétel végett.

— **Javítják a járványkórházat.** A város tulajdonát képező járványkórház javítására vonatkozólag a szükséges intézkedések megtétek. Remélhető, hogy az egészségügyi követelményeknek megfelelően berendezve rendeltetésének mielőbb átadható lesz.

— **Legújabb angol-francia-német divatlapok, román-magyar szépirodalmi újdonságok érkeztek és kaphatók V. Laufer könyveskereskedésében, Deván.**

— **Tűz Szászvároson.** Folyó hó 3-án este 9 óra tájt Szászvároson, jelenleg a román gimnázium által használt ref. Kuu-kollégium régi épületének udvarán, eddig ismeretlen okból tűz támadt. A régi várfal mellett épült faskamrában a mintegy másfélőnyi aprított tűzifa fogott tüzet. A lángok hamarosan tovább is elharapodztak. A tűzoltóság azonnal kivonult, tekintettel arra, hogy oltószerei teljesen felmondták a szolgáltatást, csak a lokalizálásra szorult segítségé, ami a szélcsend miatt sikerült is neki. Intő jel ez nekünk dévaiaknak is s mi már most felhívjuk a városi tanács figyelmét a városi tűzoltószerek megvizsgálására s esetleges kiegészítésére.

— **Hamis 20 leies okmánybélyegek.** A pénzügyminisztérium megállapította, hogy hamis 20 leies okmánybélyegek vannak forgalomban. Ezért utasították a hatóságokat, hogy ebben az ügyben a nyomozást indítsák meg s az eredményről az egyes pénzügyigazgatóságoknak azonnal tegyenek jelentést.

— **Pár ezer használt téglá eladó. Cim a kiadóhivatalban**

— **Makulatura papír kisebb és nagyobb mennyiségben ismét kapható V. Laufer könyveskereskedésében, Deván.**

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

No. 47—923. gest.

Anunțiu de licitație.

Se face cunoscut, că din încredințarea lui Dl. Simion Fenichel, firme înregistrată din Deva ca vânzător se vînd prin intervenție subsemnatului în licitațiune publică pe risicul lui Emanuel Deutelbaum, domiciliat în Lugoj cumpărător în interziere cea 24635, adică douazecipatrumișasesute-treizecicinci de kg. de materie de șină pentru căile ferate industriale în starea folosită și anume șinuri tip. 5 și 7 kg., cuii, șrofi, materie de legătură și traverzi de fier.

Licitațiunea se va face într'o poziție. Prețul de strigare e pe kg. 5—, adică cincii Lei.

Licitațiunea se va ține în ziua 18 Aprilie 1923 orele 14 în gara Branișca.

Reflectanții vor depune înainte de începerea licitației cu vadiu 10% a prețului de strigare.

Materie de șină se află în gara Branișca și este a se prelua fără întârziere. Prețul de cumpărare este asemenea de a plăti imediat și în număr dinpreuna cu compețița de timbru după scala III.

Ilia, la 13 Aprilie 1923.

Dr. Grigore Slakovits

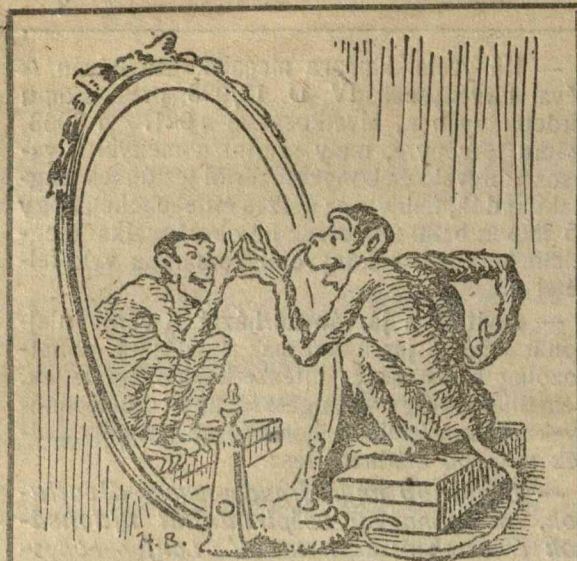
notar public.

Kereskedők, asztalosok és építetők figyelmébe!

Azonnal szállítok raktárról vagon és ládatételben cseh táblaüveget, gittet, porcellánt, kőedényt, tordai befőttes és ugorkás üveget a legolcsóbb napi árak mellett.

B. GAL, DEVA

TELEEON 27.

Butorüvegeket, tükröket barock-, csillag- és virágsziszolással, valamint adott rajzok után művészi kivitelben készít

Hunwald üvegsziszolda és tükörgyára, Cluj
Lloyd 1198 Strada Vlahuța (Bólyai-u.) 3. 226 16-
Telefon 1-47. Hibás tükröket újra foncsoroz.

Keresek

egy jobb házból való leányt

ki németül is beszél, két
kis leánykám mellé. :: ::

81 1-2

Virágh főmérnök, Simeria.

Rivándorlás miatt villanymotorral felszerelt
gőzmosóda olcsón eladó.

Cím: Str. G. Coșbuc No. 5. 41 2 2

BUTOROK!

fényezett tele és keményfa hálók,
ebédlők, hajlított székek, gummi-
kerékű gyermek sportkocsik, kony-
haberendezések, ugyszintén egyes
butordarabok is nagy választékban
állandóan napi áron alul kaphatók.

Butorok szakszerű renoválása.

Elvállalok továbbá a szakmába vágó min-
denféle épület- és butormunkákat.

Rosenberg Manó

butorraktára, épület- és butorasztalos
Déva, Str. Reg. Maria 16. (Dr. Szegő-féle ház.)

BALOGH JÓZSEF

műszerész és elektrotechnikai műhelye
DEVA, STRADA HORIA (ARADI-UT) 2

Autogarázs. □ Benzin-, olaj-, karbid-
pótló állomás. □ Raktáron automobill,
kerékpár, permetező alkatrészek. □
Kerékpár külső és belső gummik. □ 64 4 4
Vulkanizálás. □ Gyors és pontos kiszolgálás.

Jó karban levő

szivattyus kutat keresek.

Cím a kiadóhivatalban.

82 1 1

ZONGORA
megvételre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

GAZDASÁGI IPAR R. T. DÉVA
(VOLT TAKARMÁNYGYÁR)
MODERN BERENDEZÉSŰ GÉPJAVÍTÓ
MŰHELY, VAS- ÉS FÉMÖNTÖDE.

*Elvállal legjutányosabb feltételek
mellett gépek, autók, motorok,
vasuti járművek stb javítását.*

*Mindennemű gépberendezésekhez
szükséges vas- és fémalkat-
részek és szerelvények le-
öntését és megmunkálását.*

55 6-8

**KELME-MŰFESTŐ- ÉS
VEGYTISZTÍTÓ**

CHEMIAI-INCÉZET

202 3-13

DEVA, STR. GRIVITEI
(BOLGÁR UTCA)
a régi gőzmalomban.

Gvászruhák

24 óra alatt
feketére festetnek.

GYŰJTŐHELYEK:

Dobra	Deva	Vajdahunyad
Piaclér: Popovics- féle kalapüzletben.	Strada Regele Ferdinand No. 12	Cseh József-féle férfiszabó-üzletben.
	Walter-féle fodrász-üzletben.	

HATEG: úv. Sámuel Antalné kézimunka előnyomdájában.
LIDOLT FERENC.

Serviciul de poduri și șosele Deva.

No. 627—1923. I.

Publicațiune de licitație.

Se publica licitație pentru liferarea 60
metri cubici de podele de stejar în lun-
gine de 3.1 m. și grosime de 10 cm.

Licitatiia se va ținea în localitatea ser-
viciului de poduri și șosele Deva în anul
1923, luna Aprilie, ziua 30, la ora 10
a. m. observând prescrierile Leg. Conta-
bilității Publice art. 72—86.

Depunerea garanției provizor de 4 %
a sumei din ofertă se va adevăra prin
recepisa anexată ofertei.

Condițiunile generale și speciale pre-
cum și modelul de ofertă se pot vedea
zilnic la orele oficioase în localitatea ser-
viciului de pod. și șos. Deva.

Deva, la 10 Aprilie 1923.

79 1-1

Serviciul de poduri și șosele.

SINGER VARRÓGÉPEK

részletfizetésre való eladása céljából

ügynökök felvételnek

BOURNE & Co. cégnél
Déva, Str. Regina Mária No. 7.

80

1-2

MEGHIVÓ

a livazényi, felsőbarbatyeni és urikányi
nemesi közbirtokosság revindikált és se-
gregált erdejét illetőleg az 1923. évi
április hó 15-ik napján délelőtt 10
órákor Hátszegen, a „Hunyadmegyei
Első Takarékpénztár” helyiségében tartandó

rendes közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. A múlt 1922/23. évi pénztári zárszáma-
dások letárgyalása és jóváhagyása.
3. Az 1923/24. évi költségvetési előirányzat
megállapítása.
4. A rendkívüli fahasználati engedély meg-
szerzésének letárgyalása és a kihasználható
terület nagyságának és helyének megállapítása.
5. A „Prislop” nevű havas vitás határrész
mikénti rendezésének megtárgyalása.
6. A Regátba átesett havasok adójának ren-
dezése.
7. A vadászati és halászati jog bérbeadása.
8. Az uszítási engedély beszerzésének letár-
gyalása.
9. A jogosultak névjegyzékének megállapi-
tása.
10. Az Agrárreformmal kapcsolatos kérdések
megtárgyalása.
11. Esetleges indítványok.

Ha a gyűlésen a közbirtokosság tagjai ele-
gendő számban nem jelennek meg, akkor a
következő közgyűlés 1923. április hó 29-én
d. e. 10 órákor lesz megtartva ugyancsak
Hátszegen, a „Hunyadmegyei Első Takaré-
kpénztár” helyiségében és ez a gyűlés a tagok
számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

Hátszeg, 1923. április 10.

Pogány Károly,
közbirtokossági elnök.

Külföldi gyártmányu

RUHASZÖVETEK, CIPŐK

ugyszintén

gyarmat- és divatárúk, kalapok stb.
a legjutányosabb napi áron.

Nagy raktár 1921. évi
tengeriben.

Textilárúk.

Juta- és
papirzsákok
bármily mennyiségben

COOPERATIVA „DACIA”

fogyasztási szövetkezet Deva.

311 14 52